

Regionalny Program Operacyjny 2014-2020 woj. zachodniopomorskiego Stanowisko Pozarządowych Organizacji Ekologicznych

Jakub Szumin, Szczecin, 23.09.2014

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Zasada zrównoważonego rozwoju

- Opis sposobu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju nie może być ograniczony do ogólnych deklaracji, musi natomiast wskazać konkretne rozwiązania we wszystkich obszarach priorytetowych, które zagwarantują przestrzeganie tej zasady przez cały okres realizacji programu.
- W sensie praktycznym każdy złożony wniosek powinien być zgodny z politykami horyzontalnymi w kontekście całości inwestycji.

Osie priorytetowe RPO

- Oś 1. Gospodarka, Innowacje, Technologie.
- Oś 2. Rozwój infrastruktury transportowej i energetycznej.
- Oś 3. Rozwój społeczeństwa informacyjnego.
- Oś 4. Infrastruktura ochrony środowiska.
- Oś 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja.
- Oś 6. Rozwój funkcji metropolitalnych.
- Oś 7. Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia.
- Oś 8. Pomoc techniczna.

Cele zachodniopomorskiego RPO

- Cel główny: Rozwój województwa zmiierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców.
- Założeniem władz województwa było osiągnięcie w roku 2015 PKB na jednego mieszkańca zachodniopomorskiego w wysokości 70% średniej dla 27 krajów Wspólnoty.
- Cel główny zachodniopomorskiego RPO nie sygnalizuje bezpośredniego zaangażowania w realizację idei zrównoważonego rozwoju.

Cele zachodniopomorskiego RPO c.d.

- 1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.
- 2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej.
- 3. Poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększenie bazy społecznej.

Zrównoważony rozwój w założeniach regionalnego programu operacyjnego

- Dokument RPO został opracowany zgodnie z konstytucyjną zasadą zrównoważonego rozwoju (i powiązaną z nią zasadą ładu przestrzennego).
- Zasadę zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego odniesiono „zwłaszcza do środowiska przyrodniczego ale również obszarów miast”.
- Zasada zrównoważonego rozwoju znajdowała odzwierciedlenie bezpośrednio w treści programu i była wytyczną dla jego wdrażania.

Zrównoważony rozwój w założeniach regionalnego programu operacyjnego c.d.

- W zachodniopomorskim RPO zrównoważony rozwój do którego dążyły podmioty realizujące projekty miał na celu „racjonalne korzystanie z zasobów środowiska, zapobieganie jego degradacji i dewastacji”.
- Jednocześnie wartość ta nie była systemowo weryfikowana.
- Konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju RPO traktuje jako powszechny obowiązek wszystkich beneficjentów programu - do wszystkich osi priorytetowych

Ocena projektów zgłoszonych do RPO

- Sposób oceny ogólnie można ocenić pozytywnie: ocena jakościowa projektów na ogół opierała się na ogół na dobranych prawidłowo i jasno zdefiniowanych kryteriach.
- W zachodniopomorskim funkcjonują procedury prewencyjne inne niż ooś (dodatkowe) w odniesieniu do projektów zgłaszanych do RPO.
- Za nieobiektywne należy uznać kryterium „Wpływ na realizację celów ‘strategii rozwoju sektora transportu województwa zachodniopomorskiego do roku 2015’ oraz cele poddziałania RPO WZ.”, pozwalające Zarządowi Województwa uznaniowo dysponować punktami.

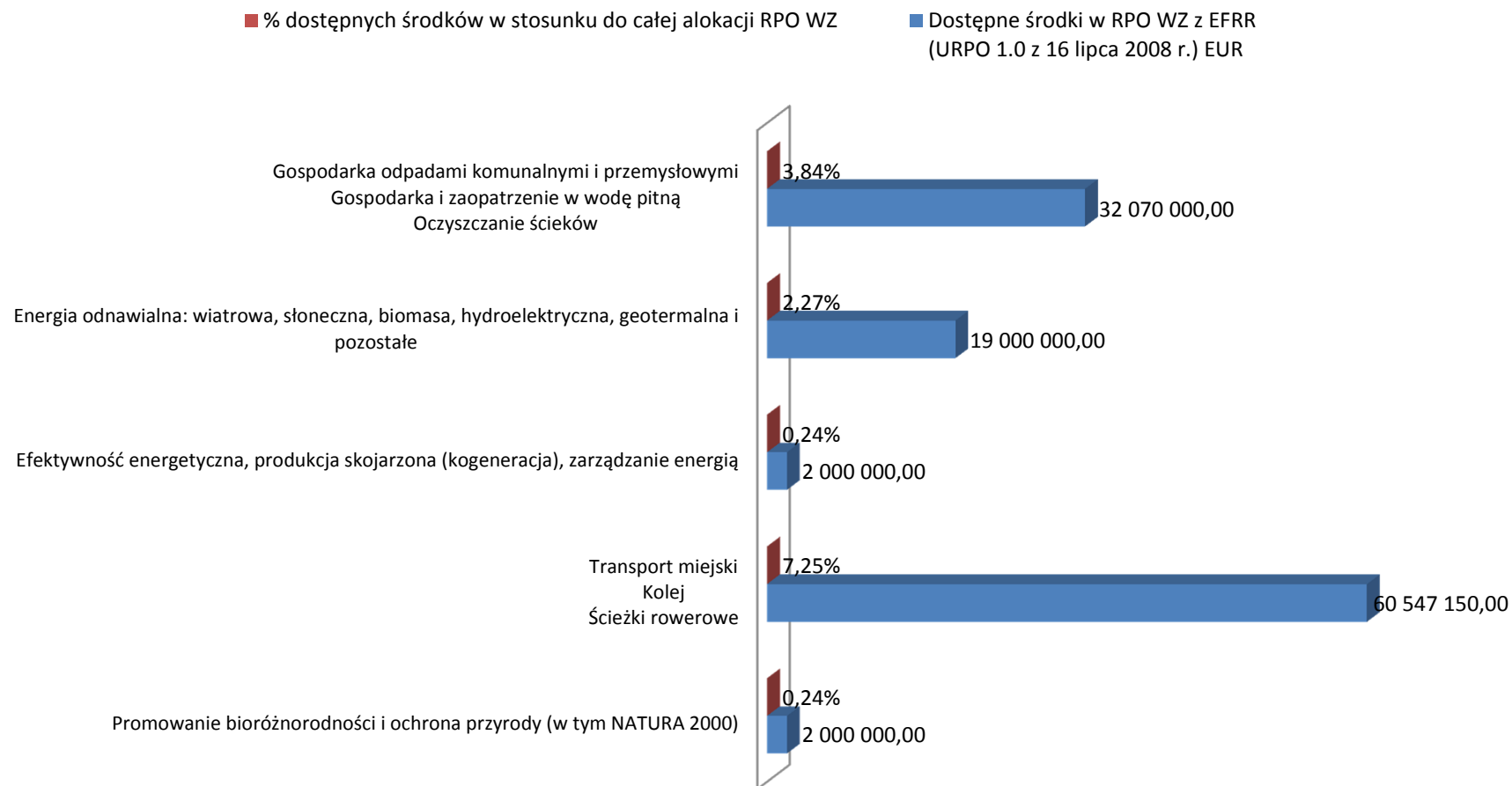
Ocena projektów zgłoszonych do RPO cd.

- W Działaniu 4.4. Ochrona powietrza sformułowano wyłącznie produkty, ale żadnego rezultatu. Trudno powiedzieć na jakiej podstawie dokonywano oceny i naliczano punkty.
- W Poddziałaniu 4.5.1 Promowanie bioróżnorodności i ochrona przyrody (w tym NATURA 2000) w ogóle nie ustalono produktów ani rezultatów. Ustalono wyłącznie produkty i rezultaty ogólnie dla Działania 4.5. i dotyczyły one wyłącznie zapobiegania zagrożeniom. Trudno powiedzieć jak w tej sytuacji punktowane były projekty. Jedyna konkluzja jaka się nasuwa to, że projekty dotyczące ochrony przyrody przy takiej formie punktacji były dyskryminowane.

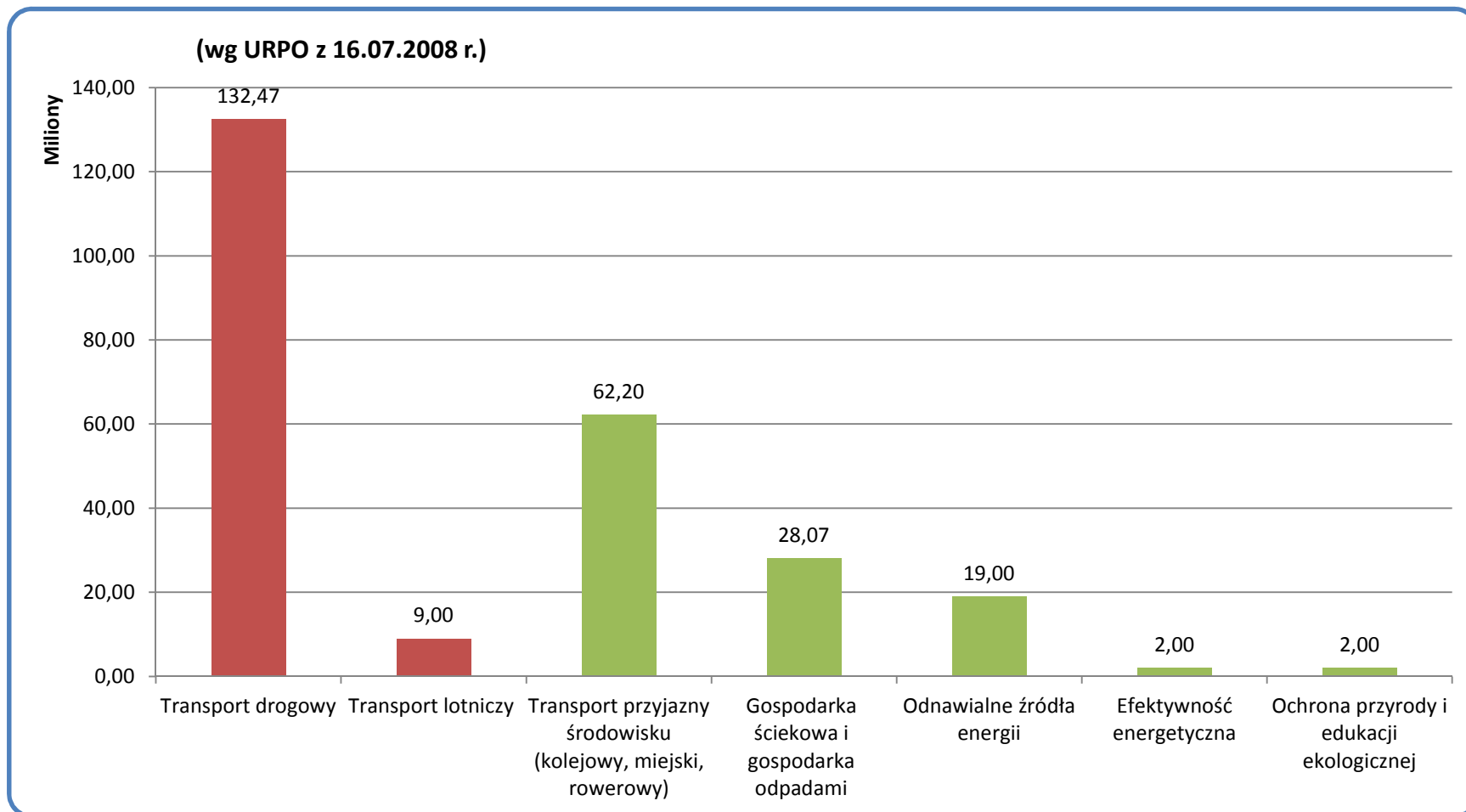
Ocena projektów zgłoszonych do RPO cd.

- Brak sprecyzowanych problemów / zadań z zakresu ochrony przyrody
- W Poddziałaniu 4.5.2. umieszczono rozwiązania przyjazne środowisku, jak i inwestycje, które z ochroną mają niewiele wspólnego (budowa urządzeń piętrzących wodę, itp.).
- Położono duży nacisk na inwestycje w komunikację zbiorową oraz kolej.

Zaprogramowane wsparcie finansowe wybranych kategorii interwencji na tle całości środków dostępnych w RPO (RPO 2011)

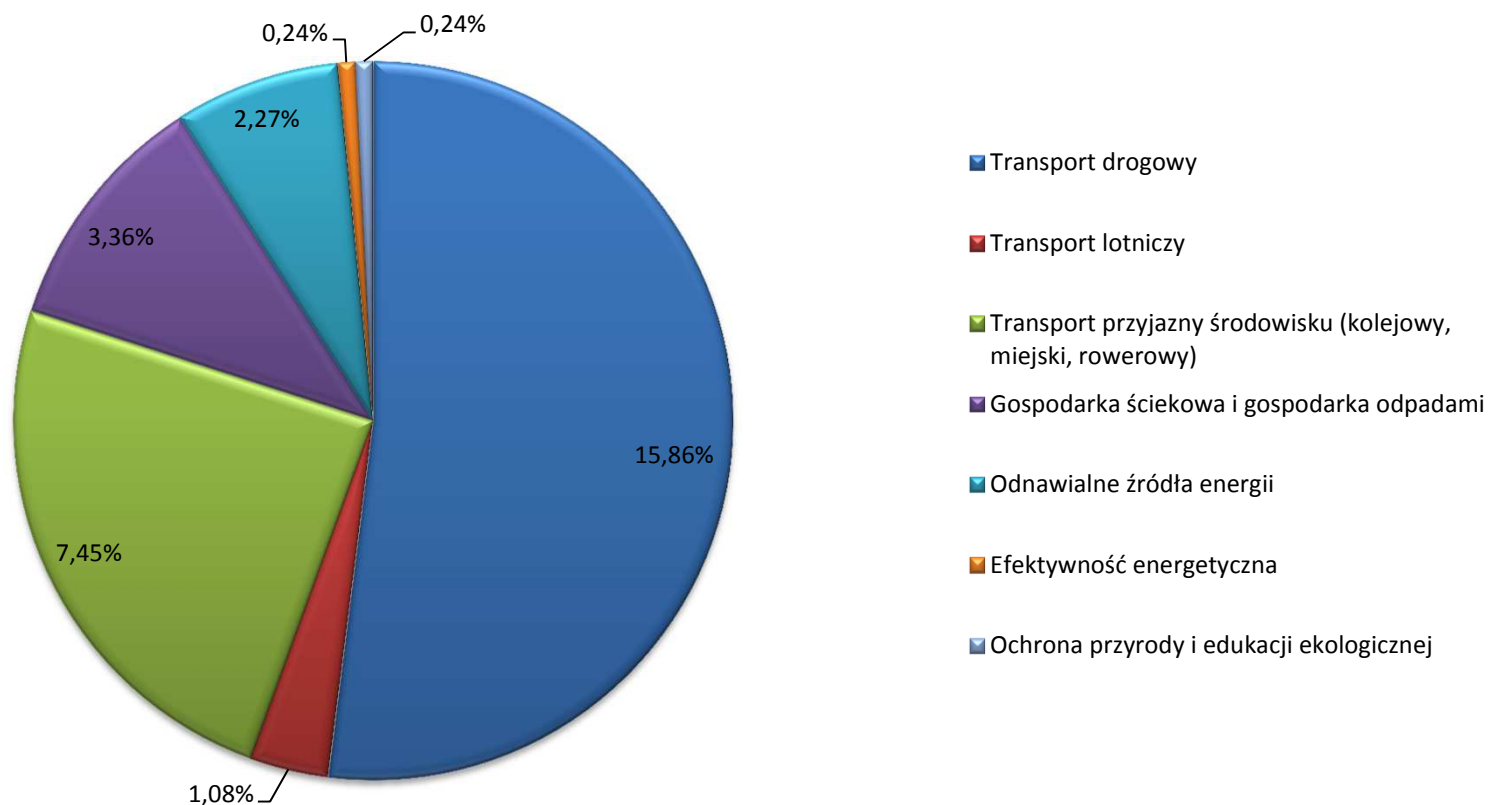

Dostępne środki w RPO WZ z EFRR w podziale na wybrane obszary wsparcia EUR

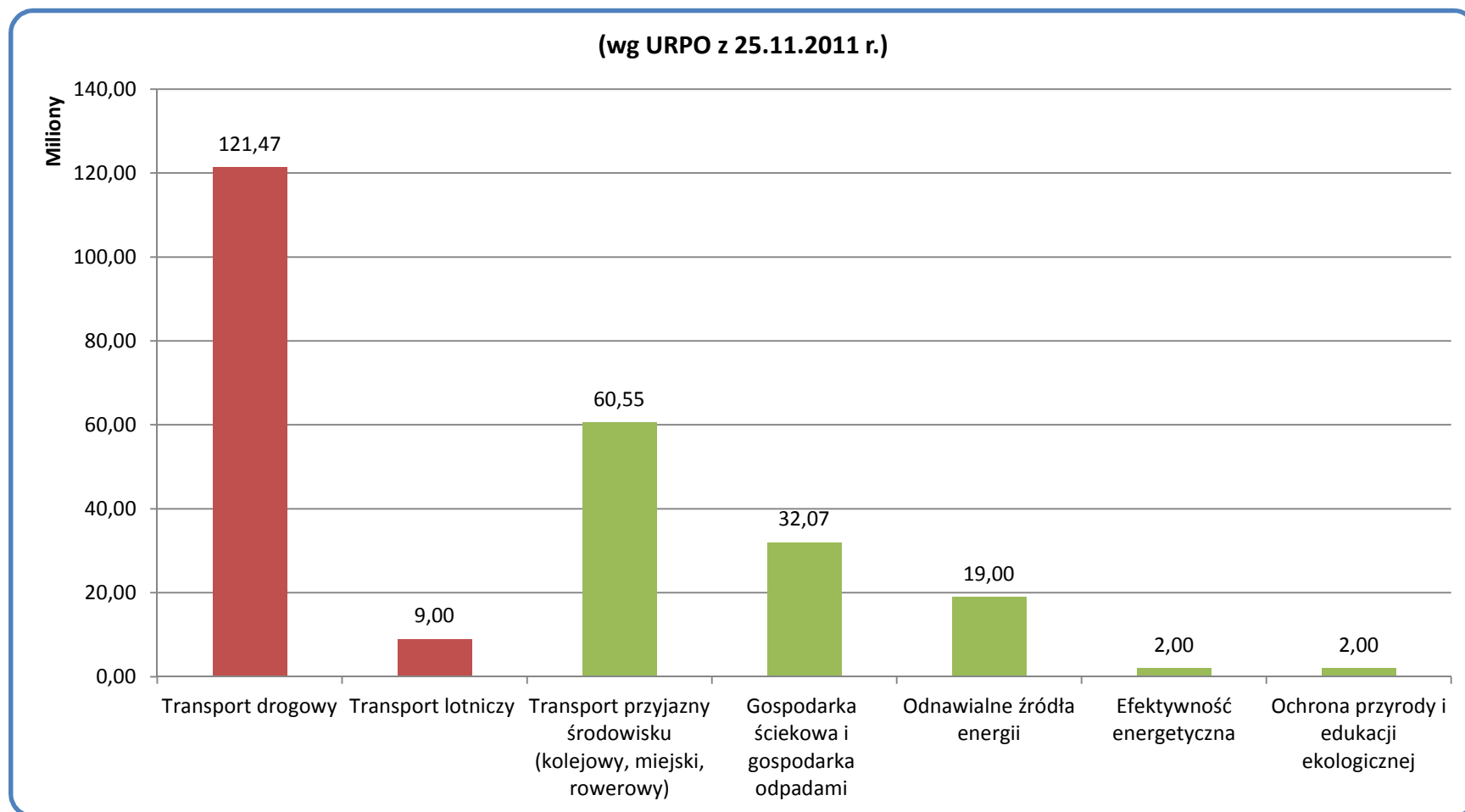

Udział wybranych obszarów wsparcia w alokacji RPO WZ

(wg URPO z 18.07.2008 r.)

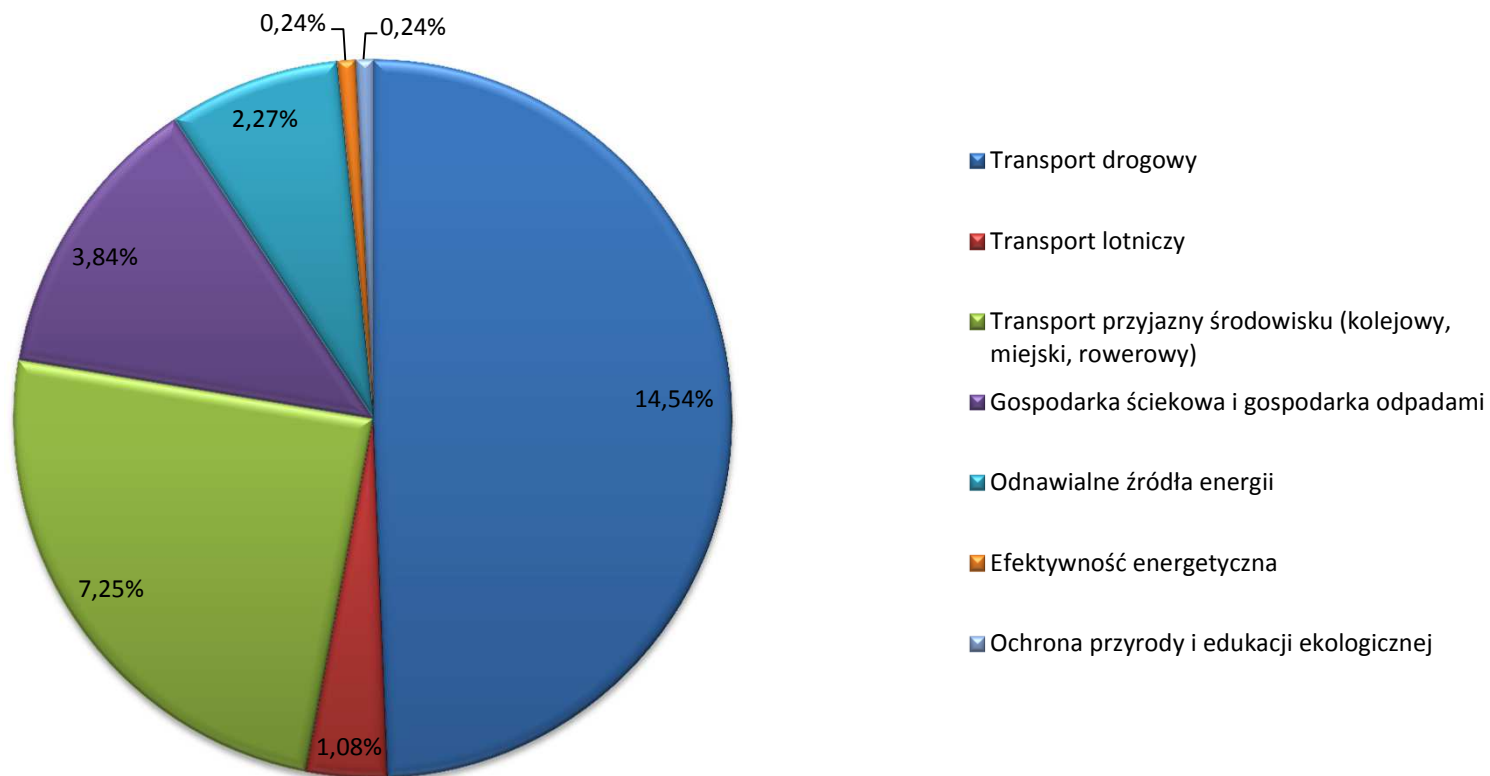

Dostępne środki w RPO WZ z EFRR w podziale na wybrane obszary wsparcia EUR

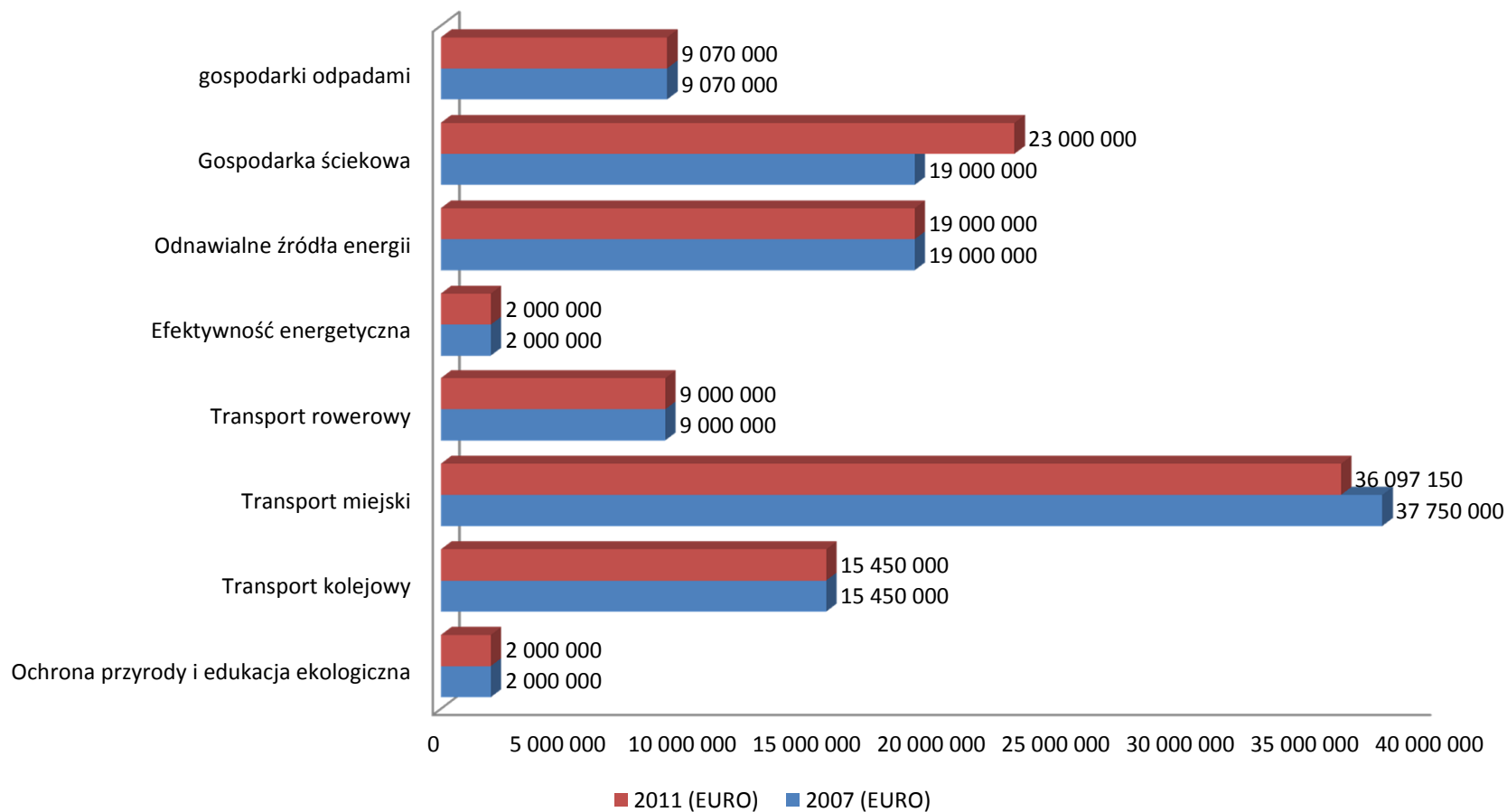

Udział wybranych obszarów wsparcia w alokacji RPO WZ

(wg URPO z 25.11.2011 r.)

Zmiany w alokacjach dla wybranych kategorii interwencji pomiędzy latami 2007 a 2011

Podsumowanie wykresów

- (-) Wskaźniki realizacji celu sformułowano tak, że Żaden z nich nie mógł być miarą dla realizacji zasady zrównoważonego rozwoju w jakimkolwiek z obszarów.
- (+ / -) Analizując alokacje na rzecz zrównoważonego rozwoju z roku 2007 oraz 2011 stwierdzić można, że w zasadzie wartości się nie zmieniały.
- (-) Na projekty wdrażające zasadę zrównoważonego rozwoju w zachodniopomorskim alokowano znaczną kwotę 22 654 000 zł. Najwięcej przypadło na transport miejski, kolej i ścieżki rowerowe.
-
- (-) Środki alokowane na transport lotniczy były bardzo skromne, choć i tak większe niż zarezerwowane na efektywność energetyczną czy ochronę przyrody.

W 2012 r.:

- 21 – to liczba złożonych wniosków aplikacyjnych poprawnych pod względem formalnym o ogólnej wartości dofinansowania równej 8 176 832,28 EUR (EFRR +BP), co stanowi 12,79 % alokacji przeznaczonej na Oś 4.
- 35 – liczba podpisanych umów o dofinansowanie o wartości EFRR równej 19 523 195,25 EUR, co stanowi 31,86 % alokacji EFRR przeznaczonej na Oś 4.
- 6 645 033,54 EUR - kwota dofinansowania wykazana przez Beneficjentów w zaakceptowanych wnioskach o płatność, co stanowi 10,84 % realizacji zobowiązań na lata 2007-2013 w ramach Osi 4.
- 3 762 052,61 EUR płatności w formie refundacji przekazane na rzecz Beneficjentów, co stanowi 6,14 % alokacji EFRR przeznaczonej na Oś 4.
- 8 621 095,80 EUR wydatki wykazane przez IZ RPO WZ w deklaracjach do IC co stanowi 14,07 % alokacji EFRR przeznaczonej na Oś 4.

Nabory:

- W 2012 r. nie ogłoszono konkursów w ramach osi 4. Od uruchomienia Programu ogłoszono **9** konkursów. Alokacja EFRR przeznaczona na realizację ww. konkursów wynosiła 47 539 071,96 EUR.
- 2012 roku w ramach 4 osi nie przeprowadzono naborów w trybie systemowym oraz indywidualnym.
- W ramach 4. osi priorytetowej *Infrastruktura ochrony środowiska do roku 2012* zostało podpisanych 76 umów o łącznej wartości dofinansowania z EFRR 38 860 841,68 EUR

Projekty realizowane były w ramach wszystkich działań osi 4.: 4.1 *Energia odnawialna i zarządzania energią* (13 projektów); 4.2 *Gospodarka odpadami* (17 projektów); 4.3 *Zaopatrzenie w wodę i oczyszczanie ścieków* (13 projektów); 4.4 *Ochrona powietrza* (8 projektów) i 4.5 *Ochrona przyrody i zapobieganie zagrożeniom* (25 projektów).

Rozkład według typów projektów

- Z założenia, w ramach osi 4. RPO WZ, realizowane są projekty z zakresu gospodarki wodnościekowej, gospodarki odpadami, poprawy, jakości powietrza i stanu bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, przeciwpożarowego oraz ochrony przed skutkami nadzwyczajnych zagrożeń środowiska.

Od uruchomienia Programu, wśród projektów realizowanych w ramach osi 4, podpisano:

- 19 umów w ramach kategorii interwencji *Zapobieganie zagrożeniom*,
- 17 umów w ramach kategorii *Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi*,
- 10 umów w ramach kategorii interwencji *Oczyszczanie ścieków*,
- 8 umów w ramach kategorii *Jakość powietrza*,
- 6 projektów realizowanych jest w ramach kategorii interwencji *Promowanie bioróżnorodności i ochrony przyrody (w tym NATURA 2000)*,
- 5 umów w kategorii *Energia odnawialna: wiatrowa*, 4 umowy w ramach kategorii interwencji *Efektywność energetyczna, produkcja skojarzona (kogeneracja), zarządzanie energią*,
- **3 projekty realizowane są w ramach kategorii *Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi***,
- **3 umowy w ramach kategorii 41 *Energia odnawialna: biomasa***,
- **1 umowa w ramach kategorii 40 *Energia odnawialna: słoneczna***.

- Dziękuję za uwagę!